

Vänstern i Leksand

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | NOVEMBER/DECEMBER 2021

Klimatet kan inte vänta!

Vi kan och måste öka takten på klimatomställningen.

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

Möt Jens Holm & Elin Segerlind, Vänsterpartiets klimat- och miljöpolitiska talespersoner

Sid 3

Upp till kamp!

Klimatrörelserna höjer rösten

Sid 4-5

Tillsammans fixar vi det

Allt det vi vill göra kan vi göra. Men bara tillsammans. Klimatomställningen kräver att våra politiker fattar beslut som är bra för klimatet, oss själva och framtida generationer.

Vi kan gynna det som bygger upp och skapar ett samhälle för alla: ett Sverige med arbetstidsförkortning, ett Sverige som satsar på en klimatsmart industri, ett Sverige där välfärden och omsorgen om varandra går före kortsiktiga vinstintressen.

Genom de stegen var och en kan ta bidrar vi alla. Men det är först när samhället storsatsar på klimatomställningen med massiva investeringar som vi når hela vägen fram.

Vi vill flytta godstransporterna från väg till järnväg och vatten. Klimatinvestera för framtiden och ställa om industrin till samhällsnyttig och grön produktion. Lagstifta bort det som förstör klimatet och skipa klimatskadliga subventioner.

Låt oss klimatsäkra våra städer genom att renovera miljonprogrammet, bygga tiotusentals nya klimatsmarta hyresrätter och skapa städer där människor får ta plats. Städer med utbyggd kollektivtrafik som gör att bilen kan lämnas hemma och bara användas när den behövs.

Ingen tid att vänta. Låt oss kavla upp ärmarna och fixa det här.

FOTO: LEO AHMED

Leksand ska visa vägen

Vänsterpartiet har lagt ett förslag om att kommunen ska utlysa klimatnödläge. Dags att Leksands föregår med gott exempel.

Grön omställning

Ska vi minska storholagens makt krävs det klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör klimatet.

Låt många olika växter blomma

"Naturen kan inte tala för sig själv, det är min uppgift att göra det istället." Möt Leksands kommunekolog Åsa Rydell.

Gör Leksand bättre

Har du tips på vad som skulle göra Leksand till en ännu bättre kommun att leva i? Skicka gärna ett mejl till oss och berätta.

FOTO: MARKUS KUMMU

Inga Westlund
Heden, fullmäktigeledamot
inga.westlund@leksand.se

FOTO: MARKUS KUMMU

Yvonne Ineteg
Insjön, fullmäktigeledamot
yvonne.ineteg@leksand.se

FOTO: DANIEL RIAZAT

Markus Kummu
Limhagen, fullmäktigeledamot
markus.kummu@leksand.se

FOTO: MARKUS KUMMU

Kajsa Fredholm
Leksand noret, fullmäktigeledamot
kajsa.fredholm@leksand.se

Leksand ska visa vägen - utlys klimatnödläge!

● Vinter närmar sig med kyla och förhoppningsvis snö. Pandemin har lättat lite och vi kunde se fram emot julmarknad igen i Leksand 1:a advent. Vänsterpartiet fanns på plats under lördagen och bjöd på röd glögg och goda samtal.

I somras såg vi hur extremväder slog till i Tyskland och Belgien med skyfall och översvämningar som raserade hus och liv för många människor. Värmerekord på nästan 50 grader i Kanada och översvämningar i Kina. Forskare är överraskade över det som nu sker vid en grads uppvärmning av planeten. De menar att det är uppvärmningen vid Arktis som troligtvis bidrar till de ihållande värmeböljorna och skyfallen. Vi kommer att vara tvungna att vänja oss vid det här i takt med att temperaturhöjningen fortsätter. Vi befinner oss i ett klimatnödläge. Förändring är nödvändig och det är politikens uppgift att staka ut vägen och ge de resurser som behövs.

Vänsterpartiet har lagt ett förslag till kommunen om att utlysa klimatnödläge och starta en fullmäktigeberedning där alla partier gemensamt kan prata ihop sig om de förslag till lösningar som behöver ske lokalt för att motverka klimatförändringarna.

En mångfald av arter och ett fungerande ekosystem är en viktig grund för att kunna möta klimatförändringarna. Läs om

”

En mångfald av arter och ett fungerande ekosystem är en viktig grund för att kunna möta klimatförändringarna.

Leksands kommunekolog Åsa Rydell som berättar om kommunens arbete. Hon lyfter vikten av att behålla ängsmarker och ett hållbart skogsbruk. Skogen är en viktig plats för mångfald och friluftsliv. Kommunen har ett ansvar som skogsägare att föregå med gott exempel.

Läget är allvarligt men det finns hopp om förändring om vi agerar tillsammans. Välkommen att bli medlem i Vänsterpartiet!

FOTO: MARKUS KUMMU

Kajsa Fredholm
Ordförande (V),
Leksand

100 miljarder

Vi vill ha en grön statlig investeringsbank med minst 100 miljarder i kapital. Banken ska låna ut pengar för klimatinvesteringar till ett mycket låg ränta så att näringsliv och offentlig sektor snabbt och effektivt kan ställa om sina verksamheter.

Klimatet kan inte vänta!

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

I FN:s klimatpanels nya rapport var slutsatsen tydlig – det går för långsamt. "Slutsatsen blir att vi måste öka omställningstakten", säger Jens Holm, Vänsterpartiets klimatpolitiska talesperson, och Elin Segerlind, miljöpolitisk talesperson.

– Det görs för lite och slutsatsen från FN:s senaste klimatrapport är att vi måste öka omställningstakten, menar Elin Segerlind.

I sina nya klimatmotioner ställer Vänsterpartiet krav på både hållbar och socialt rättvis omställning. Jens Holm menar att en rättvis omställning i praktiken betyder att de som påverkar klimatet mest också måste ta det största ansvaret i klimatomställningen.

– Vi vet att den rikaste tiondelen i världen står för nästan hälften av världens utsläpp och även i Sverige står den rikaste tiondelen för oproportionerligt stora utsläpp. Därför formulerar vi förslag som bygger på att de rikaste måste gå före och minska mest, säger Jens Holm.

Elin Segerlind

start i dag. De här motionerna har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Som svar på FN-rapporten i augusti om klimatrisen skärper nu Vänsterpartiet sina klimatmål. Till exempel flyttas Vänsterpartiets nollutsläppsmål av skadliga växthusgaser fram från 2040 till 2035. Idag har Sverige målet att nå nollutsläpp år 2045.

Vänsterpartiets skuggbudget består av ett batteri av miljö- och klimatreformer. Vilka reformer kan lyftas fram som extra viktiga?

– Alla dessa frågor hänger egentligen ihop, det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst för ett fåtal, säger Jens Holm.

När det kommer till miljöpolitiken lyfter Elin Segerlind skogen som extra viktig. Hon varnar för att vi lätt glömmes bort dimensionen biologisk mångfald och artkrisen som en del av klimatrisen:

– Vi ska bruka våra skogar och vi ska bruka dem hållbart. Samtidigt behöver vi skydda våra skogar för att behålla en bra kolsänka och ge en bra livsmiljö för våra arter, säger Elin Segerlind. Målet är att skydda den lilla andel gammelskog som finns kvar och främja kalhyggesfritt skogsbruk.

I klimatpolitiken är målet tydligt, minska storbolagens grepp över planeten och öka den demokratiska styrningen. Enligt Jens Holm krävs det två saker

"Alla dessa frågor hänger ihop – det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst"

Jens Holm, klimatpolitisk talesperson för Vänsterpartiet

Jens Holm

” Det krävs två saker för att minska storbolagens makt: Klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet.

för att göra det: klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet:

– När vi säger reglera så vill vi som ett exempel förbjuda nybilsförsäljningen av diesel och bensinbilar senast 2025 och vi vill ha en "Lex Preem" där nya företags utsläpp som etableras ska prövas utifrån klimatmålen, säger Jens Holm.

Det andra som behövs är kraftfulla investeringar:

– Det är dags att investera i kollektivtrafik och järnväg och bygga om våra städer kring människors behov med stora grönområden. Vi vill även ha en grön statlig investeringsbank på 100 miljarder kronor som kan ge förmånliga lån till både det offentliga och privata att kunna göra gröna investeringar, säger Jens Holm.

Text: Peter Hang
Foto: Leo Ahmed

KRÖNIKA

Idén kom från Kalifornien

Det såg ut att gå åt skogen. Året var 1991 och det var val. Inte bara skulle Sverige frivilligt välja Carl Bildt till sin ledare, allt som var vänster ansågs ute och fruktansvärt gammalt. Vänstern slog inte bara huvudet mot en kompakt vägg av liberalism – vi mötte noll förståelse för att vi vågade nämna klimathotet (som då kallades "växthuseffekten").

Trots att FN sedan 1987 hade utmålat detta som en fråga om liv och död fanns inga riktiga alternativ och en otroligt stark oljeindustri. Därför hände ingenting och de flesta sa "jaja", nu pratar vi om att skatterna är för höga. I bästa fall hade liberalerna en tung idé om hur vi skulle rädda klimatet, nämligen att marknaden skulle lösa frågan. Idén kom från Kalifornien.

Jag vet, allt detta låter som ett skämt, men 2021 – vad har egentligen hänt? Klimatet är nu ännu mer akut hotat, men alla huller på som vanligt. Jo, någonting har hänt. För det första vet i stort sett alla idag att klimatet är en ödesfråga. Vi behöver inte upplysa folk om hotet – vad de väntar på är politisk action. För det andra är alternativen till fossil energi idag fullt utvecklade, och till och med billigare än kol och olja. För det tredje hämtar vi inte vårt samhälles centrala idéer från marknadsliberala filosofer i Kalifornien, bland annat för att Kaliforniens alla skogar snart brunnit ner.

Det är vårt ansvar att genomföra omställningen, att inte bara prata, utan göra. De andra har haft 30 år på sig.

Aron Etzler
partisekreterare
Vänsterpartiet

Vänsterpartiet ställer nu hårda klimatkrav i sina tre nya klimatmotioner. Vad är det gemensamma temat i dessa?

– Det är kraftfulla åtgärder nu direkt, säger Elin Segerlind. Vi har också med åtgärder i dem som också är framtidsytande men vi vill skapa förändring med

Upp till kamp mot kollapsen!

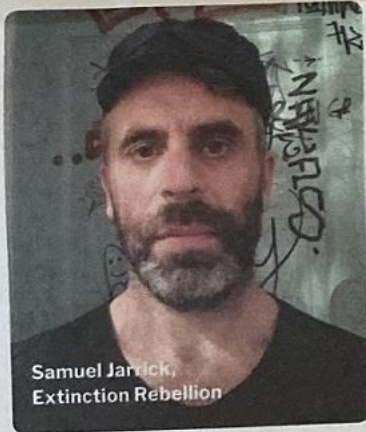
Dags för en vuxenstrejk mot den globala uppvärmningen? Eller grön revolt i byarna? Vi har talat med några av de rörelser som driver på.

Texter: Per Långby

- Sätt större tryck!

Så vad bör göras?
- Ett svar är att vi måste sätta ett oerhört starkt tryck på beslutsfattarna, säger Samuel Jarrick på Extinction Rebellion.

- - Utsläppen av koldioxid har fortsatt att öka. Allt fler ser en förestående klimat kollaps i närtid. Men få är beredda att ändra livsstil, och politiken ger sken av att det finns förhandlingsutrymme.
- På senare tid har den berättelsen kommit lite i gungning, medger Jarrick.

Samuel Jarrick,
Extinction Rebellion

Samtidigt ersätts inte idén om ständig tillväxt av mindre populära åtgärder trots att det är så bråttom.

Medborgarråd

Extinction Rebellion förordar bland annat en praktiserande demokrati med medborgarråd. Med utgångspunkt från vetenskapen kan dessa lägga förslag på åtgärder som man enats om. Inför och under aktioner tar man gemensamma beslut, grupp för grupp, tills alla är eniga om vägen framåt.

- Personligen är jag för breda koalitioner där även arbetsplatser blir indragna i arbetet, säger Samuel Jarrick. Hittills har facken varit alltför sen på bollen. Varför inte en vuxenstrejk, som Fridays for Future föreslår?

Strejkvapnet

Genom historien har strejkvapnet använts för att få större andel av en växande kaka. I klimatkrisens spår känns det som att kakan snarare krymper.

- De som konsumerar mest måste förstås minska mest. Det är också de som gör de största klimatavtrycken. För oss andra handlar det om vilket samhälle vi vill ha; om staden, fritiden och att frigöra utrymmen.

- Hellre det, säger Samuel Jarrick, än att naturen själv fixar katastrofen medan vi passivt tittar på.

- Stoppa utvinning av fossiler!

Kommuner vägrar vindkraft och det letas efter olja i Arktis. För Ellie Cijvat i Jordens vänner är det upp- och ned-vända världen.

- - Det finns inget viktigare än att stoppa uttaget av fossila bränslen, säger Ellie. Hon tycker sig se små tecken på en omsvängning i klimatdebatten.
- Allt fler länder sätter upp klimatmål, även om de ännu inte är tillräckligt skarpa. Det gäller även den svenska energiöverenskommelsen.

Ellie Cijvat,
Jordens vänner

Snabbare

Enligt denna ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

- Det är för sent. Vi måste minska förbränningen mycket snabbare även om det är en jätteutmaning för välfärden, hävdar hon.

En av många åtgärder är att minska energitången. Andra länder och städer visar vägen medan svenska kommuner bromsar.

Gröna tak

- I Frankrike kräver staten att alla nya tak ska förses med grönska eller sol-

celler. I städer som Paris och i mitt hemland Nederländerna satsar man på cykelleder och trädplanteringar med otroliga resultat, berättar Ellie Cijvat.

Den svenska kommunens ställning är stark, och kan bromsa nödvändiga klimatsatsningar. Vår egen bekvämlighet hindrar förändrat beteende. Därför behövs det både morot och piska, menar Cijvat.

- Vi måste både minska bilåkandet och underlätta för kollektivt resande. fler ser det. I dag har hemester kanske blivit ett alternativ till att flyga till Thailand?

- Bygg ett robust samhälle!

En ny grön våg?

Under hotet av en annalkande klimat kollaps väljer allt fler att bosätta sig i små byar på landet. En av dem är David Jonstad, journalist, författare och månskensbonde i Stora Skedvi i Dalarna.

I höst kommer han ut med boken Meningen med landet - Min väg till ett jordat liv.

David Jonstad,
journalist och författare

Vilken enskild fråga är mest akut?

- - Resiliens. Vi behöver bygga ett robust samhälle som inte faller omkull när det blåser upp till storm. Klimatförändringarna är inte längre ett hot, de är ett faktum som kommer innebära mer och värre extremväder. Främja exempelvis ett mer småskaligt, diversifierat och lokalt förankrat jordbruk som kan öka självförsörjningsgraden. Det kommer vara betydligt mer värdefullt än laddstolpar.

Hur klarar vi en omställning på lång sikt?

- En omställning till ett samhälle där vi kan leva goda liv inom planetens gränser, vilket innebär ett samhälle som inte är

beroende av massiv användning av energi och andra resurser. På sikt går inte att förhandla om detta, vi kommer att behöva anpassa oss, men ju tidigare vi påbörjar omställningen desto lättare går det.

Vilka är de största hindren för klimatomställning?

- Att vi är så fast i framgångssagan berättelsen om hur vår industriella civilisation befinner sig på en evigt uppgående kurva. Först när vi insjaker jakten på ständig tillväxt både för oss själva och planeten att må dåligt är möjligt att genomföra omställningen till ett verkligt hållbart samhälle.

Omställning kräver tryck underifrån

Genom stormar, översvämningar och skogsbränder blir klimatkrisen synlig. – Men kapitalet är blint. Om vi vill ha en förändring så måste vi sätta makt bakom orden, nu som alltid.

● Det säger Lars Henriksson, Volvoarbetare och klimataktivist. Jobbet och miljöintresset har gått hand i hand sedan 70-talet. Han har aldrig trott att kapitalägarna godvilligt skulle vara beredda att ge upp något av sitt.

– För aktieägaren går alltid omsättningen i företaget före all annan hänsyn. Om vi inte hade mobiliserat mot kapitalet hade vi inte haft åtta timmars arbetsdag, allmän rösträtt eller fackliga organisationer.

Strejk för klimatet

Skulle man kunna gå i strejk för att rädda klimatet?

– Frågar man facket så säger det att "sånt sysslar vi inte med". I stället förlitar man sig på olika tekniklösningar. Men vi kan utmana facket! säger Henriksson.

Det är bara massmobilisering mot kapitalet som kan rädda klimatet, anser Lars Henriksson.

Framst måste dock motståndet växa fram underifrån, hävdar han.

– Vi har abdikerat från att kontrollera produktionen och att skapa det goda arbetet.

Fabriken är som en maskin som kan skapa såväl nyttigheter som skräp; mänskliga värden för alla före profit till ett fåtal; järnvägsvagnar i stället för bilar; klimatsmarta produkter hellre än subventioner till bilindustrin.

Gemensamma insatser

– Varje litet steg vi tar har betydelse och stärker vårt kollektiva självmedvetande,

på den egna arbetsplatsen och i politiken, säger Lars Henriksson. Det kan vi göra i vissheten att det samhälle vi lever i är frukten av gemensamma insatser som borde gynna det stora flertalet, men så ser det inte ut i dag.

– En överväldigande opinion ser klimathotet. Nu måste denna ta steget fullt ut och ta kamp mot klimatets värste fiende, det ansiktslösa kapitalet och dess försvarare, menar Lars Henriksson.

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

Lägg ansvaret där det hör hemma!

Ska den ensamstående mamman skämmas för att hon inte köper den dyrare, ekologiska biffen? Nej, lägg ansvaret högre upp!

● Det menar Misse Wester, psykolog och professor vid avdelningen för risk och säkerhet vid Lunds tekniska högskola, LTH.

– Biffen-bostaden-bilen har blivit ett mantra. Egentligen borde vi studera företagsledarna med samma entusiasm. Hur tänker de?

Enligt det Nobelprisbelönade begreppet "nudging" går det att manipulera den enskilde medborgaren att göra rätt val. Kanske är det viktigare att förstå varför man väljer att flyga, trots att resan bidrar till att förstöra klimatet?

Räkna baklänges! säger Misse Wester. Vem står för de största utsläppen?

Fridays for Future vid stadshuset i Malmö

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

Inrotad vana

– Vi vet ju att det tar lång tid att ändra en inrotad vana, säger Misse Wester.

Och ovanor kan man ju alltid moralisera över. Till vilken nytta?

– Det känns förmodligen lite väl avlägset att din kallare dränks i vatten om tjugo år på grund av vardagsbeslut som du tar i dag, tror Wester. Kanske är det någon annan som måste ta de beslut som krävs för att detta inte ska hända?

I stället förväntas enskilda konsumenterna ta det fulla ansvaret för klimatomställningen genom att var för sig skaffa elbil, montera solpaneler och tugga vegetariskt.

Hela fordonsflottan

– Men vi vet från beräkningar i USA att om alla hushåll ställer om skulle det minska klimatutsläppen med endast sju procent. Jämför det med att en VD vågar ersätta hela koncernens fordonsflotta med elbilar! framhåller Misse Wester.

Hon anser att samhället viker sig för marknaden, som om vore den oberörbar.

– Men det är bara att räkna baklänges. Var sker de största utsläppen?

Åk buss för en tia om dagen

Vänsterpartiet vill att det ska bli billigare att ta bussen i hela Dalarna. Inför ett årskort för hela länet som kostar 3 660 kr. Du betalar månadsvis, 305 kr i mån.

Det är viktigt för att både öka jämlikheten och samtidigt minska klimatutsläpp att fler kan resa kollektivt. **Det ska inte vara dyrt att ta bussen.**

Fakta

Det finns 33 naturreservat i Leksands kommun, 15 av dessa är kommunalt beslutade. Hitta dit via appen eller webbplatsen Naturkartan, eller kommunens hemsida, www.leksand.se.

Vandringsleder och strövmråden finns det gott om i kommunen, och de går att hitta via appen eller webbplatsen Naturkartan eller kommunens hemsida, www.leksand.se. Vandringsledskarta finns att köpa.

Sveriges bästa friluftskommun blev Leksand 2014, och har under alla år varit bland de främsta i landet. I år var Leksand nummer ett i Dalarna. Det är Naturvårdsverket som utser landets bästa friluftskommun.

Det finns gott om fina vandringsleder och strövmråden i Leksand.

Läs om Leksands natur på hemsidan www.leksand.se under filiken Boende, trafik och miljö/Naturvård, naturupplevelser.

Invasiva arter av växter och djur är ett hot mot biologisk mångfald. Lagstiftning finns om att markägare har ansvar för att de invasiva arterna jättebalsamin och jätteloka inte ska spridas. I Leksand finns även andra invasiva arter som lupin, kanadensiskt gullris och parkslide.

Leksands miljömål ska vara vägledande för hur kommunen arbetar för miljö och klimat. Miljömålen är styrdokument som består av tre delar, Energi- och klimatplan, Miljöplan och Naturvårdsplan. Planen gäller 2012-2020, men har förlängts över 2021. En ny uppdaterad plan väntas vara färdig för beslut i början av nästa år. KÄLLA: Leksands kommun

Ett naturreservat är ett naturområde som skyddas genom särskild lagstiftning, av markägare eller myndigheter. Området kan vara värdefullt för sin biologiska mångfald, där kan finnas skyddsvärda arter och området kan vara särskilt lämpat för friluftsliv och rekreation.

En mångfald av arter fungerar mot förändring

Mångfald av arter och ett fungerande ekosystem är en bra grund för att möta klimatförändringarna. Åsa Rydell, kommunekolog i Leksand, vill lyfta fram naturens egna resurser. "Ett fungerande ekosystem har mycket större möjlighet att klara av förändringar", säger hon.

Vad går det att göra lokalt för miljön, och för att möta konsekvenserna av klimatförändringarna?

– En viktig uppgift är naturvård. Att inventera, skydda och sköta områden med särskilda naturvärden. Menar Åsa Rydell som i 22 år arbetat som kommunekolog.

– Jag brukar säga att naturen kan inte tala för sig själv, det är min uppgift att göra det istället.

Leksands kommun har bland annat genom Åsas arbete i alla år hamnat i topp bland Sveriges kommuner när det gäller friluftsliv. Det finns nu gott om vandringsleder och strövmråden, och naturreservat där tillgänglighet är prioriterat. – Jag tror på det, att få ut människor i naturen är ett sätt att vinna förståelse för naturvård, och samtidigt bra för folkhälsan, säger Åsa.

Leksand är i topp som bästa friluftskommun, mycket tack vare Åsas arbete.

Åsa Rydell har i många år arbetat som kommunekolog i Leksand.

I år blev Leksand bäst i Dalarna, och 2014 bäst i hela Sverige i Naturvårdsverkets ranking av Sveriges bästa friluftskommun.

Leksands kommun har många naturreservat med höga natur-, kultur- och friluftsvärden. Förutom att vara viktigt för naturen i sig, finns ett stort socialt och rekreativt värde i att vistas i naturen. Tätortsnära naturreservat har därför extra stor betydelse, visar forskning.

Andra uppgifter för en kommunekolog är att bedöma naturvärdet i områden som kanske ska exploateras med bebyggelse, industrier eller annan infrastruktur.

Hur syns tecken på klimatförändringar här i Leksand?

– Visst märks det väl att det blir varmare, jag upplever att det blir mindre kyla och snö på vintern, säger Åsa. Och till exempel har ekar börjat växa upp på många ställen, ett tecken på att det blir varmare rent allmänt.

Kan en enskild person göra något för att möta klimatförändringarna?

– Ja, det finns mycket att göra, såväl stort som smått, anser Åsa.

– Det är fantastiskt värdefullt att låta många olika växter blomma, till exempel att lämna en bit av gräsmattan till blommor som lockar till sig pollinerare, helst under hela sommarsäsongen. Man kan odla växter som ger mycket nektar och tänka på mångfalden genom att odla gamla sorter, säger hon. Och den som har en sälj på sin mark bör låta den stå, den är mycket viktig för de första insekterna på våren.

– Sedan kan man också låta bilen stå, och gå eller cykla istället om det är möjligt. Då får man både frisk luft och motion på köpet.

Åsa Rydell hoppas nu att kommunens nya miljömål ska bli klara och beslutade. En ny naturvårds- och friluftslivplan är framtagen och arbetet pågår med miljö-, energi- och klimatplan. Det är viktiga dokument, anser hon.

– För oss är det otroligt värdefullt med naturvårdsplanen, det är viktigt att det finns en långsiktig strategi att hänvisa till, och som visar hur vi ser på naturen.

Lena Ihlar

Tänk att kunna odla grönsaker även om du bor i lägenhet

Ta fram odlingsbar mark centralt i Leksand och låt de som bor i lägenheter få **möjlighet att odla egna växter och grönsaker**. Det föreslår Vänsterpartiet i Leksand i en motion till kommunfullmäktige. Många är de positiva effekterna, förutom det uppenbara i att odlandet ger egna, lokala grönsaker och vackra växter som även gynnar pollinerande insekter.

Blommande växter av många olika slag är mycket viktigt för pollinere.

FOTO: MARKUS KUMMU

Ängen - unik och hotad mark

Storängen i Tällberg sköts och brukas på gammalt sätt, med lieslätter och betande djur. Om den skulle försvinna, så försvinner den speciella typen av mångfald för alltid. Den gamla ängen är ovärderlig.

● En naturtyp som blir alltmer sällsynt är ängen, ett markslag som tidigare var så dominerande i vårt landskap. Den uppstod som en följd av att småjordbruk skördade hö och löv till vinterfoder åt djuren, och varje grässtrå var viktigt att tillvarata. Det gav förutsättningar för stor mångfald, som sällsynta växter, svampar och insekter.

Storängen är en två hektar stor äng mitt i Tällberg och betraktas som en av länets mest värdefulla ängsmarker. Den restaurerades 2004 och har sedan dess skötts som en slätteräng.

Den slås med skärande redskap, och höet måste sedan tas bort. Det brukar sedan användas till foder för kreaturen vid Limsjön. På hösten brukar det bli efterbete av får på Storängen. Leksands kommun sköter Storängen tillsammans med lokala bönder och andra aktörer.

FOTO: MARKUS KUMMU

Pollinere behöver blommande växter under hela sommarsäsongen.

– För våra öppna landskap och för mångfalden är det mycket viktigt att vi har bönder, säger kommunekologen Åsa Rydell.

Invasiva växter är ett hot mot ängsmarker. De sprider sig snabbt och ta över, vilket är förödande för mångfalden. Därför behövs kontroll av arter som bland annat lupiner och jätteloka.

Idag finns endast spillror kvar av marktyper som Storängen, och de små resterna är viktiga att bevara genom rätt skötsel.

Den gamla ängsmarken som försvinner, kommer inte tillbaka.

Lena Ihlar

Skogen behöver brukas hållbart

Skogen är viktig på många sätt, för sin mångfald och som plats för rekreation och friluftsliv. Leksands kommun är en av många skogsägare, en relativt stor del av kommunens skog är skyddad.

● Leksands kommun är ägare av ca 1600 ha skog, varav 1000 ha är produktiv skogsmark.

– Kommunen har en viktig uppgift som skogsägare att föregå med gott exempel, säger Åsa Rydell, kommunekolog i Leksand. Särskilt den tätortsnära skogen är mycket viktig för närheten till naturen och möjligheten till friluftsliv.

– Vi har i många år arbetat med att sköta skogarna på ett sätt som påminner om hyggesfritt skogsbruk. En del tätortsnära skog är också skyddad som naturreservat.

Leksands kommun består till stor del av skog och kommunen har länge samarbetat med andra markägare och aktörer för lösningar som kan skydda områden med höga naturvärden. Ett exempel är samarbetet med Mora och Vansbro kommuner i inventeringen av det så kallade Vildmarksriket. Ett resultat av det samarbetet blev naturreservatet Fjällberget.

I Leksand finns mängder av naturreservat, 33 områden i varierande storlek och landskapstyp. Allt från våtmarker med rikt fågelliv till bergig terräng med milsviid utsikt.

På kommunens hemsida presenteras alla naturreservat med sina omväxlande och värdefulla egenskaper.

En skogsbruksplan ger ramarna för hur skogen ska skötas, ambitionerna finns även i naturvårdsplanen. I det nya förslaget till Natur- och friluftsliv ingår mål om att ta fram en skogspolicy.

Lena Ihlar

FOTO: MARKUS KUMMU

Ganska stor del av kommunens skog är skyddad, och det finns många naturreservat i Leksand.

Vänsterpolitik för klimatet

Det är nu vi kan bygga vår framtid!

NOLL skadliga investeringar

Alla investerade och spenderade kronor och resurser måste användas rätt – stop till alla skadliga subventioner och driftsstöd. Våra gemensamma pengar som pensionsfonder, kommunernas och statens resurser ska användas för och investeras i hållbar utveckling.

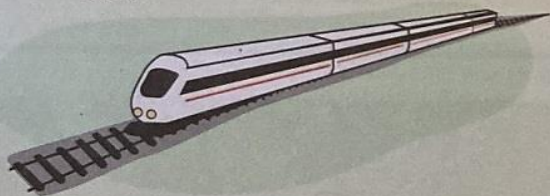
Stoppsdatum för fossilberoendet

Kol, olja och fossilgas måste ersättas med förnybar energi senast 2030. Det kräver massiva investeringar av staten. Fossila drivmedel måste ersättas av bland annat eldrift och biogas inom transportsektorn senast 2035.

280 miljarder till nya järnvägar

Du ska kunna bo i hela Sverige, gods-transporter ska flyttas från väg till järnväg. Vi vill se en kraftigt utbyggd järnvägstrafik i hela Sverige. Bygg hela Norrbotten-banan, lägg dubbelpår mellan Gävle och Härnösand, bygg höghastighetsbanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Pengarna finns och klimatnödläget gör att vi inte kan vänta.

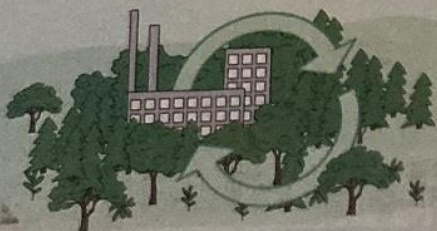
Bygg hållbara och klimatsmarta städer

Över hela landet måste bostäder renoveras och energieffektiviseras, tiotusentals nya hyresrätter till rimliga hyror byggas och fungerande kollektivtrafik som kan ersätta massbilismen i städerna utvecklas. Det ställer om våra städer och skapar gröna jobb.

100 miljarder i en grön investeringsbank

Industrin måste ställa om. Sverige ska producera samhällsnyttiga varor med riktigt låga eller inga utsläpp som kan exporteras. Framtiden kan inte överlåtas till marknadskrafternas godtycke och vinstmaximering – framtiden kräver en aktiv statlig industripolitik med en investeringsbank som gör det möjligt med en grön omställning.

Omfördela ekonomin: arbetstidsförkortning

Istället för vinstmaximering: en generell förkortad arbetsvecka som gör att vi har tid för liv och umgänge. Istället för allt mer växande privata förmögenheter: satsar på välfärden och offentlig konsumtion som skolor, äldreomsorg, kultur och vården.

